

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Izobrazba našega nežnega spola.

III.

Dasi „Slovenca“ neso po volji moji članki, ker so baje prenaivni, hočem vendar v svoji razpravi nadaljevati, ker sem prepričan, da je neobhodno potrebno, da se razvedrijo nazoni glede višje dekliške šole. Pri tem pa naj omenim, da nikakor ne mislim, da bi bili moji nasveti jedino pravi, zadovoljen bodem, ako sem le nekoliko pripomogel, da se v tem velevažnem vprašanju stori korak naprej!

Danes ne bodem odgovarjal „Slovenca“, prihranim si odgovor za drug članek, to tem bolj, ker imam za odgovor morebiti še kak „Slovenčev“ članek pričakovati; danes se mi zdi potrebno spregovoriti o sklepu mestnega zastopa Ljubljanskega. Poudarjati moram najprej, da so si mestni očetje stekli zahvalo vseh zavednih Slovencev s tem, ker so se izrekli, da hočejo ustanoviti višjo dekliško šolo. Le nekaj nam greni občno veselje, in to je, da naj še čakamo 4 ali 5 let, da se ustanovi tak zavod. Veliko smo že grešili v narodni vzgoji, in še pet let se naj ta greh ponavlja?! Gospodje, ki imate odločilno besedo, vzdromite se! Vaše geslo bodi: „Leta 1891./92. mora se oživiti ideja, katera prešinja sedaj vsacega pravega Slovenca, mora se oživiti ideja, za katero je pripravljen darovati naš mecen toliko podporo! Pet let odlašati — smelo trdim — je toliko, kakor tako šolo pokopati. Talmi-krščanska stranka bode vedno hujskala proti nameravani šoli, in če tudi neresnica, večkrat ponovljena, ne postane nikdar resnica, lahko bi se vendar pripetilo, da bi ljudje začeli verjeti, da je ustanovitev take šole atentat na javno premoženje.

Šola, kakoršno misli ustanoviti mestni zastop Ljubljanski, bila bi jako dobra, posebno še radi tega, ker bi učiteljev za to šolo gotovo ne imenoval deželni šolski svet, temveč najbrže mestni zastop ali pa deželni odbor. Ta šola bi bila le toliko zavisa od učne uprave, kakor so n. pr. deželne gimnazije in realke in deželne meščanske šole na Štajerskem, ali mestne srednje šole na Dunaji, kjer imenujejo učitelje dotični avtonomni zastopi. Radi tega vzroka moramo toplo pozdravljati tak zavod — samo da bi se brzo oživil. Tukaj pa je treba toliko priprav — omenim le naj, da je treba se-

staviti popolnoma nov načrt, katerega je treba ministrstvu predložiti; treba je pravne razmere učiteljskega osebja uravnati, za kar bode potreba najbrže deželne postave, treba še drugih več ali manj važnih stvari — da se je res bati, da se zavod ne bode pred 4 ali 5 leti ustanovil. Le radi nujnosti take šole se ne moremo spoprijazniti s sklepom mestnega zastopa Ljubljanskega, in bi nam mnogo bolj ugajal nasvet enquete, v kateri so bili zastopani c. kr. dež. šolski svet, c. kr. mestni šolski svet, mestna občina in dež. odbor. Ustanovitev šole po nasvetu omenjene enquete bi šla čisto gladko, ker je okvir take šole že narejen v šolskih postavah in ker že obstoji več takih izobraževališč, katera popolnoma zadostujejo izobraženju nežnega spola srednjega stanu.

Gospod poročevalec izrekel se je s pedagoškega in posebno s finančnega stališča proti taki šoli.

Dokazal sem v prvem članku, da ni jedno in isto, ali imamo 8-razredno šolo, ali pa 3-razredno meščansko. Torej ni istinita trditev, da bi ne bili glede vzgoje deklic nič na boljšem, ako se od 8-razredne šole odtrgali 3 višji razredi, na mestu njih pa ustanovila meščanska šola s 3 razredi. Ponavljam svojo trditev, da se v meščanski šoli glede pouka mnogo več doseže, nego v 8-razredni ljudski šoli; ponavljam pa tudi, da 8-razredna ljudska šola ni v zmislu najvišjih naredeb, katere zahtevajo, da se naj ustanove meščanske šole tam, kjer preseza učni smoter 5- in 6-razredno ljudsko šolo. Opominim naj še, da so na Dunaji, ko je stopila l. 1883. šolska novela v veljavo, takoj spremenili vse 8-razredne ljudske šole v 3-razredne meščanske in 5-razredne ljudske.

(Konec prih.)

Deželni zbor kranjski.

(XI. seja, dné 18. novembra leta 1890.)

Ob 3/11. uro odpre dež. glavar dr. Poklukar sejo, konstatujoč sklepčnost. Zapisnik zadnje seje se prečita in potrdi. Novo došle prošnje izročé se dotičnim odsekom. Zaradi nekega poročila se uname kratka kontroverza in se konečno izroči upravnemu in potem finančnemu odseku.

Posl. Murnik omenja, da je deželnemu odboru došlo že 140 raznih prošenj, torej stavlja nasvet: Vse prošnje, ki bodo došle odslej, naj se

izročé deželnemu odboru, ker odseki drugače ne bi mogli shajati z delom. — Ta nasvet se vsprejme.

Prva točka: poročilo o zgradbi deželno-branske vojašnice se odloži na dnevni red prihodnje seje.

Posl. Višnikar poroča v imenu finančnega odseka o preložitvi ceste čez „Wagensberg“ in o dotičnih prošnjah trgovske zbornice v Ljubljani in občin Litija, Šmartno in drugih.

Dež. odbora poročilo predlaga le parcijelno preložitve, kakor povzamemo na kratko:

S projektovano preložitvijo Bogenšperske ceste nameravalo se je v prvi vrsti to doseči, da se po dobri, za tovarno živino pripravi cesti naredi zveza mej okraji na južni strani Bogenšperka ležečimi, posebno mej okrajem Zatiškim in Trebanjskim in mej postajo južne železnice v Litiji; toda nameravana preložitve zgubila je važnost in pomen glede prometa mej omenjenima okrajema in železniško postajo v Litiji od tistega trenutka, ko je bila zgradba dolenske železnice zagotovljena.

Ker bo promet čez Bogenšperk potem, ko bo zgrajena dolenska železnica, precej omejen, moral si je deželni odbor postaviti vprašanje, ali se izplača zaradi razmeroma neznatnega prometa graditi cesto, ki bi stala blizu 47.000 gld., in ali bi bilo pravilno, da se Zatiškemu in Trebanjskemu okraju, katera bi po zgradbi dolenske železnice imela le malo interesa nad Bogenšpersko cesto, nalaga kot prispevek k trošku nameravane cestne preložitve one velike vsote, ki jih je sklenil visoki dež. zbor.

Ker se je vprašanje glede dolenske železnice tako ugodno zasukalo, sklenil je deželni odbor, da se leta 1890. ne preloži vsa Bogenšperska cesta. Ker pa je ta cesta na nekaterih krajih nenavadno strma, in so ravno na najhujših strmcih prav kratki ovinki, kar je za promet zelo nevarno in se vsled tega ti cestni kosovi brez ozira na večji ali manjši promet po tej cesti zaradi javne varnosti morajo popraviti, sklenil je deželni odbor dalje, da se najnevarnejši del ceste še letos preloži in torej zgradi nova črta v oddelku „Kamen“, ki se nahaja nad graščino Bogenšpersko, v dolgoti 1620 m; po končani zgradbi tega dela ceste pa, da pride na vrsto preložitve ceste nad graščino Bogenšpersko v delu pri Leskovci v oddelku „Javorje“.

S preložitvijo teh dveh delov ceste odstranijo

LISTEK.

Gledališka pisma.

I.

Letos je baš minolo 100 let, odkar se je igrala prva slovenska igra na javnem gled. odru, to je „Županova Micika“, katera se je ohranila še do današnjega dne na repertoiru slovenskega gledališča. Če pomislimo, koliko smo napredovali na mnogih družih poljih, kako se je veselo razvilo naše slovo, naše časnikarstvo, in če primerjamo s tem napredek, katerega smo dosegli na dramatičnem polju, moramo pač reči, da na tem polju nismo storili onih korakov naprej, kakor bi bilo želeti, kakor bi to moralo biti. Sto let! Lepo število let za posamnika, ker le redki, jako redki so, katerim je sojeno dočakati to izredno človeško starost, uvaževanja vredno tudi v življenji narodov.

Praznovati bi bili imeli letos to stoletnico, a odložila se je na bodoče leto, ko se bode odprlo slovesno novo zgrajeno deželno gledališče. Važna bode zares prva predstava v novem Talijinem hramu,

s katero bomo praznovali ob jednom stoletni obstanek dramatike slovenske. Bode li v novem hramu, v novem za domačo dramatiko nastopivšem stoletju slovenska dramatična umetnost se razvijala krepkeje nego do zdaj, bode li postala bolj samostojna, ali pa bode vedno podrejena tujki, ki se je dozdej šopirila mej nami, ki je ponosno gospodovala, ko je ponižna domačinka morala stati v kotu, to so vprašanja, na katera je težko dati odgovor.

Ako pustim na strani prve tri četrtinke minolega stoletja in se oziram le na zadnjo četrtinko in na razvoj domače dramatike v zadnjih 25 letih, moram reči, da se je slovenska dramatika pač razvijala in razvila do neke gotove stopnje, ali od onega vrhunca, katerega si je pisatelj teh vrstic v idealni dobi našega narodnega preporoda stavil kot dosegljivi cilj pred oči — kako daleč smo še oddaljeni! Ga li bomo sploh kedaj dosegli? Pri neodločnosti, ki vlada v nas, rekel bi skoraj, da nikoli.

Veliki ponedeljek l. 1865, torej pred 25 leti bilo je, ko sem nastopil prvokrat na javnem odru v igri s petjem „Bob iz Kranja“ in od takrat smem reči, da sem se vedno živo zanimal za slo-

vensko dramatiko, ki se je živahno začela razvijati od leta 1870 naprej po osnovanji „Dramatičnega društva“, katero od iste dobe skrbi za redne slovenske gledališke predstave. O desetletni dobi od leta 1865 do 75 in kaj se je v njej zanimivega godilo na slovenskem odru, pisal sem ob svojem času v članku „Deset let na gledaliških deskah“. Jednako zanimivo bi bilo, če bi kdo nabral razstreseno gradivo, ter nam napisal kratko zgodovino dobe od leta 1875 do današnjega dne. Kolikor mi bode mogoče bodem v poznejih svojih pismih oziral se na jedno ali drugo važnejšo dogodbo iz omenjenih dveh dob.

Namen pričujočih vrst je vzbujati živije zanimanje širjih krogov za slovensko dramatiko, opozarjati domoljube slovenske na preveliko važnost, katero ima baš sedaj pred otvorjenjem novega deželnega gledališča vprašanje dovoljnega razvoja slovenske dramatike. Le s požrtvovalnim sodelovanjem vseh domoljubov, z izdatno podporo iz deželnega zaklada in iz mestne blagajnice bomo mogli častno nastopiti in istotako vzdržati se na novem gledališču. To prepričanje prešinoči bode moralo vse merodajne kroge, storiti se bode moralo tudi pri nas, kar

se najhujši in najnevarnejši stranci Bogenšperske ceste ter na ta način odpravi največja ovira prometa.

Preložitev obeh prej omenjenih delov ceste v skupni dolgoti okoli 3.000 m, s katero se bodo odstranili glasoviti, promet bistveno ovirajoči stranci na Bogenšperski cesti, stala bode okoli 18.000 gld. Ker so troški za preložitev vse Bogenšperske ceste v dolgoti 6.500 m na 47.300 gld. proračunjeni, ravnokar omenjena preložitev te ceste v dolgoti 3000 m pa bode stala le 18.000 gld., prihranilo bi se potemtakem 29.300 gld., če se opusti preložitev ostalih delov ceste, na katerih bi bilo večjih umetnih stavb, ki bi preložitev bistveno podražile.

S temi predlogi pa se ne strinja finančni odsek. Prosilo je 11 občin, da se cesta, kakor hitro mogoče preloži. Cesta je važna za lokalni promet, nad 80 semnjev je, na katere se pripadajo čez Wagensberg. Važna bode ta cesta tudi za zvezo z dolensko železnico. Tudi trgovska in obrtniška zbornica uročila je prošnje, v kateri poudarja važnost te ceste. Deželni odbor sklep, da naj se preloži samo deloma cesta, osupnil je. Najbolj se ustavlja Zatiški okrajni cestni odbor, akoravno je glede prikladnosti najsmrečnejši, kajti plačuje le 3%, ko plačuje Trebanjski 6%, Litijski 15%, torej zadnji 5krat toliko, a vendar prosi ves Litijski okraj za preložitev ceste ne boječ se stroškov. Če se pomisli, da nekateri okraji plačujejo 20 do 25% cestnih doklad se čudno čita protest Zatiškega okraja.

Priznavajoč veliko potrebo te ceste, uvrstil je deželni zbor jo mej deželne ceste. Soglasni sklep je bil, da se mora preložiti. Ugovarja se, da bode cesta zgubila pomen vsled dolenske železnice, da ni prometa. A promet bil bi živahen, da neso plodni kraji ločeni z nekakim kineskim zidom. Ta cesta je jedina zveza raznih rodovitnih krajev mej saboj. Če se le deloma preloži cesta, ne zadostovalo bi to. Ker del proti Šmartinu ni tako nujen, dá se prihraniti, da bi vsa preložitev skupaj stala 29 tisoč 200 gld., katerih polovica bi spadala na deželo, ostalo pa na okraje Litijsko, Trebnjsko in Zatišino. Gledé na navedene razloge stavlja finančni odsek naslednji predlog:

Deželni zbor ustrajajoč pri svojih sklepih iz prejšnjih let, nalaga deželnemu odboru storiti vse potrebne korake za preložitev ceste čez Wagensberg, katere prvi del naj se prične že drugo leto, za ostalo pa naj natančno pregleda in preišče in poroča. Stroški razdele naj se mej deželo in občine v enakih delih.

Debata bila je precej obširna.

Posl. baron Wurzbach opozarja na poročilo deželnega odbora, katerega priporoča, in je proti dragi celotni preložitvi ceste, katera je postala po dolenski železnici brezpomembna.

Dr. Papež je preverjen, da je finančni odsek vestno pretresaval stvar. Cesta bode potrebna ravno sedaj, ko se bode gradila dolenska železnica. Treba bode dobrih cest in jedna najvažnejših zvez je cesta čez Wagensberg. Kraji, katere veže, so plodoviti, vodne moči dovolj, ki pripuščajo napravo tovarn. Cesta je prepotrebna, zato je toplo podpira predlog finančnega odseka.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 18. novembra.

Graški mestni zbor

je sklenil peticijo na deželni in državni zbor, da se število deželnih poslancev pomnoži s štirih na šest in število državnih poslancev z dveh na tri. Mi danes ne bomo preiskavali, je li želja Graškega mesta opravičena, ali mislili bi pa, da take poprave državnoborskega volilnega reda neso umestne; temveč bi bil čas, da se radikalno premeni na pravičnejših podlagah, da bodo tudi kmetijske občine zastopane primerno številu prebivalstva in davka.

Mannlicherjeve repetirke.

Jedva so dobili vojaki avstrijski repetirke, že se govori, da se bodo nekoliko predelale. Vojno ministerstvo in deželnobrambeni ministerstvu so se že posvetovali o neki novi konstrukciji pri repetirkah, da se doseže zopet hitrejšo streljanje. Davkoplačevalci pač neso posebno veselje takih vestij, ker bode predelava pušk stala zopet nekaj milijonov.

Madjarski otroški vrti.

Da se Slovani na Ogerskem raznarode, hočejo začeti madjarizacijo že pri majhnih otrocih. Naučni minister je državnemu zboru predložil načrt zakona, da se osnujejo madjarski otroški vrti na troške občin. Ta načrt zakona je posebno nevaren zaradi tega, ker določuje, da so stariši dolžni otroke pošiljati v take vrte. V tacih vrtih se bode sam madjarski govorilo.

Vnanje države.

Koburžan in bolgarska cerkev.

Kakor se piše „Parlamentär“ iz Sofije, hoče Koburžan vsekako ostati v Bolgariji. To, da se je približal pravoslavni škofom, dokazuje, da je spoznal moč narodnepravoslavne cerkve in jo zna ceniti. Rimski propagandi se je odrekal. Tudi protestantska propaganda, katero podpira Biblijska družba, ne uspeva v Bolgariji, ker je pregloboko ukoreninjena narodna pravoslavna cerkev. Koburžan odpovedal se je vsem agitacijam proti pravoslavni cerkvi. Razpor s patrijarhatom nema dogmatičnega pomena, temveč le administrativnega. S časom bode pa razpor izginil, ker je navstal prav za prav le zaradi Makedonije. Narodna pravoslavna cerkev zmaguje, in zato se tudi ni treba bati za narodno bodočnost Bolgarov, naj tudi vladata Stambulov in njegov varvanec Koburžan.

Bolgari in Srbi.

„Varšavski dnevnik“ je priobčil članek ob umoru popa v Podgorici pri Ohridi. V članku se obsoja bolgarska propaganda po srbskih krajih v Makedoniji, isto tako pa tudi pisava srbskih listov, ki vedno zabavljajo proti Bolgarom. Ta ruski list obžaluje bolgarsko srbski razpor, ker bodo od njega imeli dobiček le Grki in pa Slovanom sovražna evropska diplomacija, ki vedno seje razpor mej slovanske narode.

Bolgarsko ministerstvo

se je popolnilo. V ministerstvo nesto ustopila Načevič in Stojanov, kakor se je pričakovalo, temveč je bivši minister Grekov imenovan ministrom vnanjih zadev in generalni tajnik v finančnem ministerstvu, Belčev, pa finančnim ministrom. Prvi je jeden najučenejših mož v Bolgariji in ima tudi zaslug kot bolgarski pisatelj.

Protisemitski mesečnik

začel bode izhajati v Parizu. Ta list se ne bode oziral le na Francijo, ampak bode glavni organ protisemitov vsega sveta. Imel bode obliko znanih francoskih „revues“ ali ruskih vestnikov in bode prinašal samo spise, s katerimi se bode pospeševalo protisemitstvo.

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe Kranjske.

(Konec.)

Vodja Dolenec izraža željo, naj bi se začela prodajati galica že jeseni, ko ima dolenski kmet še kaj krajcarjev od tega, kar dobi za mošt in kar mu ostane od davkov, da prične takoj delati proti peronospori.

Tajnik g. Pirc odgovori, da se je izdalo do 14.000 gld. za modro galico in da je bilo mnogo posla. Ustreči pa se ni moglo takoj vsem naročilom, ker so nekateri vinogradniki naročali še le takrat, ko je bilo že treba škropiti, tako da se je moralo naročati brzojavnim putem. O vinarstvu stavile so podružnice sledeče predloge: Mokronška: da dobe podružnice ameriške trte iz državnih trtnic po nižini ceni; Krška: naj se dodeluje na to, da se napravi v vsaki občini ameriški vinograd, k čemur naj pripomore c. kr. dež. vlada, dež. odbor in kmetijska družba; dalje ista: izposlovati je, da dobijo revnejši posestniki ameriške trte zastonj, drugi pa cenejše in poslednjič podružnica vipavska: Kmetijska družba naj priskrbi Vipavskim občinam iz deželne kmetijske šole na Grmu brezplačno onih ameriških trt, ki bi dobro uspevale v Vipavskem svetu. Gosp. Lavrenčič podpira gorko ta predlog, vodja Dolenec pa obžaluje, da se trte iz državne ameriške drevesnice prodajajo tako drago, kakor bi jih prodajali trgovci, ne država. Vse poslovanje je jako birokratično. Ako hoče kdo ameriških trt iz državne trtnice, obrniti se je na c. kr. okrajno glavarstvo, poslednje vpraša pri občinskem odboru, kateri zopet poroča okrajnemu glavarstvu, le to zopet poroča na kmetijsko ministerstvo, katero vpraša deželno vladu i. t. d. Vsa stvar je jako draga in zdi se govorniku, da je tako, kakor bi kupoval svoječasno v Ljubljani pri „Klebelnu“. Potem se predlogi vsprejmo.

Tajnik g. Pirc poroča o predlogu Novomeške podružnice: da naj kmetijska družba razpiše v obsegu Novomeške podružnice nekaj daril onim kmetovalcem, ki napravijo umna gnojišča in nasvetuje, naj se naroči glavnemu odboru, da se na ta predlog ozira. Zbor pritrdi.

O gozdarstvu nasvetuje podružnica Vipavska: na merodajnem mestu naj se upliva na to, da bi se pogozdovanje Vipavskih goličav bolj sistematično nadaljevalo in se v dolini Vipavski za pogozdovanje vsaj toliko zgodilo, kolikor se stori v prid tuji družbi ob južni železnični progi in kolikor se stori po Krasu in v Primorju.

Tajnik g. Pirc opomni k temu predlogu, da se za pogozdovanje Krasa in tudi drugih goličav od deželne komisije vse stori, a treba je za to tudi naklonjenosti od strani dotičnih občin in posestnikov, kakor jo dejanski kaže južna železnica.

Gosp. Lavrenčič priporoča v daljšem govoru, naj bi komisija za pogozdovanje Krasa na to delovala po vsej mogočnosti.

Gosp. Kavčič opomni, da storita vlada in komisija, kolikor je le mogoče in rada ustrezeta prošnjam za pogozdovanje. Južna železnica ne daje le podpore 2000 gld. za pogozdovanje, nego prevažna drevesca skoro zastonj. Da se ni moglo vsem ustreči, je krivo to, ker se je na novem strelišči

se zgodi drugod, kjer se z izdatnimi vsotami podpira razvoj narodnih gledališč.

Dvajsetletna zgodovina slovenskega dramatičnega društva pokazala nam je očitno, da talentov in sposobnih močij se tudi za to stroko pri nas ne manka. Če se je do sedaj pri primerno tako neugodnih in primitivnih razmerah domača dramatika mogla razviti tako, kakor smo to videli, služiti nam more v merilo, kako bi to postalo vse drugače, če danes ali jutri zares prestopimo iz polovičarskega stanja v bolj utrjene, bolj gotove odnose. Toda o tem govoriti hočem v enem naslednjih pisem.

Za danes prestopim iz teh splošnih premišljevanj na aktualno polje, ter spregovoriti mi je nekoliko besed o dosedanjih letošnjih slovenskih predstavah. Če primerjam število rediteljstvu na razpolaganje stoječih, vsaj nekoliko izvežbanih igralnih močij, katere sem imel priliko spoznavati v prvih treh letošnjih predstavah, moram reči, da je zelo omejeno, in da se je čuditi, da se še to stori, kar se. Kako bi se s tako počlim osebjem dale uprizoriti večje igre, kakor smo jih nekdanje imeli na slovenskem odru, to mi je dozdej nerešena zagonetka, na katere rešitev sem sam radoveden. Ker sem o

prvih dveh igrah „Mlinar in njegova hči“ in „Umetnost in narava“ na kratko spregovoril, ko sta se predstavljali in nimam nič posebnega dostavljati, naj nekoliko spregovorim o tretji igri „Stari Ilija“.

Z veseljem moramo pozdraviti vsak poskus na literarnem polju, ki nam rodi novo gledališko igro, ker to so itak v nas kaj redke prikazni, in to tem bolje, če se ta poskus posreči, kakor mi je to prijetna prilika priznati o zadnji igri. Režiser slovenskega gledališča g. Borštnik podal nam je v tej igri nov dokaz svoje spretnosti. Snov igre posneta je srečno iz domačega narodnega življenja, čeravno nam ne podaja nikakoršnih novih stvari in je v glavnih potezah videti, da so pisatelju v izgled služile jednake nemške kmetijske igre, Anzenbergerjeve v prvi vrsti. Ekspozicija v prvem dejanju je malo manj zanimiva, a kmalu vrši se zavozljanje, ki je tehnično prav srečno zadeto in zanima slušatelja. Škoda, da se razvozljanje vrši malo premalo psihološki motivirano bodisi gledé sklepa zločinca, da se objavi sam, bodisi gledé nenadne ljubezni nedolžno zaprtga Toneta do Ilijeve hčere. Pojedini značaji so večinoma risani še dosti dobro, semtertja pač malo nejasno, tako, da n. pr. g. Sršen menda

ni bil prav na čistem sam saboj glede svojega značaja, ki bi moral biti nekak kmetijski intrigant. Dobro pogojen je značaj starega Ilije, ki nas pa zelo spominja na Revčka Andrejčka, istotako značaj kmetijskega mogotca Bogatčeta, ki se nam samo na konci zdi malo premehak v primeri proti mnogo mogočnejši hčerki svoji Marijani. Ostale osebe uvrščajo se dobro in ne kažejo nikakoršnih posebnosti. Igralo se je povoljno, vendar pa bi svetoval, ne rabiti toliko patosa, ki posebno v narodni kmetijski igri v toliki obilici ni na mestu. To so še ostanki stare nemške šole, katere pa niti Nemci sami dandanes ne priznavajo. Govorimo malo manj patetično v domačih igrah, in ne korakajmo vedno na visocem koturnu. Stara oblika pretirane deklaracije umaknila se je povsod bolj naravnemu govorjenju in to se mi zdi popolnoma pravo in naredi ugoden utisek. Rad bi omenil še jedno ali drugo, ali gradivo mi je naraslo pod peresom. Nadejam se, da se igra obdrži na slovenskem gledališču, ter da pri prihodnji predstavi se bodo odpravili nekateri mali nedostatki, ki so se pokazali pri prvi, katerih odpraviti ne bode težko skušenemu pisatelju in režiserju.

Josip N.

odpovedala drevesnica, kar se pa bode kmalu popravilo. Vsa zadeva pogozdovanja naj se pusti le v dosedanjih spretnih rokah, saj se stori vse. Če hoče občina sama pogozditi, da se njej poleg drevesc še podpora; če ne, se jej to brezplačno oskrbi. Potem se predlog vsprejme.

O spremembi društvenih pravil nasvetuje podružnica Novomeška: Družbenih pravil § 31 tretji odstavek: „Da je zbor sklepčen, treba je, da je navzočnih najmanj jedna tretjina vseh podružničnih udov in da je sklep veljaven, treba je nadpolovične večine glasov navzočnih“, naj se spremeni tako-le: „Da je zbor sklepčen, treba je navzočnih najmanj jedna petina vseh udov i. t. d.“

Vodja Dolenec naglašja, da je ta sprememba neobhodno potrebna, kajti drugače mora nehati podružnica Novomeška.

Tajnik Pirc nasvetuje, da se v zmislu pravil ta predlog, kateremu načelno ne nasprotuje, predloži prihodnjemu občnemu zboru. Obvelja. Prične se razgovor o predlogu g. Peruci-ja: naj se opusti popolnoma muricidolsko pleme in uvede holandsko. Razgovora se udeleže gg. tajnik Pirc, Lenaršič, vodja Dolenec in Povše.

Gosp. Babnik nasvetuje, naj bi se v „Kmetovalci“ priobčevala tržne cene.

Tajnik Pirc opomni, da cene, kakor se priobčujejo v tukajšnji „Laibacher Zeitung“ neso nič vredne in veljavne. Priobčeval jih je v „Kmetovalci“, dokler je bilo treba prostora lista mašiti, zdaj, ko ima boljše gradivo, mu je žal za prostor in napolni ga rajši z bolj koristnim zadržajem.

Gosp. H. Kavčič izreka zahvalo g. tajniku Pircu za njegovo res trudoljubivo izvrstno delovanje, s katerim je kmetijsko družbo povzdignil na res izredno stopnjo.

Tajnik g. Pirc se zahvaljuje, rekši, da njegov poklic mu ni samo sveta naloga, nego veliko veliko veselje, da deluje za prosep kmetijstva ne samo kranjske dežele nego tudi slovenskega naroda! (Burno odobravanje.) Deželni glavar dr. Poklukar pravi, da je izvedel, da je bil izbran o njegovi odsotnosti častnim članom kmetijske družbe. Zahvaljuje se za veliko čast in zagotavlja, da bode zmirom deloval z vsemi svojimi močmi za prosep kmetijstva, za kranjsko deželo sploh. (Živioklici in odobravanje.)

Predsednik cesarski svetnik Murnik zahvaljuje se udeležencem zbora potem zbor zaključí.

„Matica Slovenska“.

87. odborova seja, v sredo 12. novembra 1890. (Dalje.)

Društvenino je plačala za letos 1683 letnikov. Od zadnje seje (26. junija) je pristopilo društvu na novo 119 letnikov in 1 ustanovnik (iz med letnikov), namreč:

A.) Kot ustanovnik:

Dr. Mihael Napotnik, knez in škof Lavantinski i. t. d.

B.) Kot letniki:

1. Ballogh Karol, c. kr. poštar v Ajdovščini.
2. Bayer Štefan, kapelan v Doberli Vasi.
3. Bežek Viktor, gimn. suplent v Ljubljani.
4. Bičanič Štefan, bogoslovec v Zagrebu.
5. Blaž Josipina, posestnica v Mozirji.
6. Bogolin Mihael, župnik v Ajdovici.
7. Bonča Blaž, c. kr. okr. živinozdravnik v Slov. Gradci.
8. Bralno društvo v Št. Jurji ob Tabru.
9. Bregent Mihael, učitelj v Selcih.
10. Černe Maks, pravnik v Trstu.
11. Čitalnica národna v Planini.
12. Čulek Martin, c. kr. poštar v Središči.
13. Debevec Josip, bogoslovec v Ljubljani.
14. Dečman Anton, trg. pom. in posestnik v Ljubljani.
15. Danšar Ivan, župnik v Št. Vidu pri Vipavi.
16. Dolenc Rudolf, učitelj v Podragi.
17. Gabron Anton, provizor v Štebnji.
18. Globelnik Ivan, bogoslovec v Ljubljani.
19. Goričar Lavoslav, posestnik v Mozirji.
20. Hauptmann Peter, kapelan v Črnem Vrhu.
21. Horvat Josip, klerik v Zagrebu.
22. Dr. Horvat Tomaž, odvetnik na Ptui.
22. Hrast Anton, c. kr. mešč. učitelj v Trstu.
23. Hrovat Mihael, kapelan v Škofji Loki.
24. Ilovat Franc, dekan v Bolci.
25. Janežič Franc, bogoslovec v Mariboru.
29. Jank Janko, posestnik v Lembahu.
27. Jesenko Karol, uradnik „Slavije“ v Ljubljani.

28. Kapus Josip, redovnik v Admontu.
29. Karba Josip, posestnik na Krapji.
30. Kesnar Anton, župnik v Št. Rupertu.
31. Kirchmayer Karol, kapelan v Železni Kaplji.
32. Knific Srečko, benef. v. p. in posestnik v Vipavi.
33. Knjižnica kapucinska v Celji.
34. Kočvar Ivan, trgovec v Središči.
35. Kodermac Štefan, vikar v Zapotoku.
36. Koderman Janko, učitelj v Št. Janži.
37. Kofol Franc, vikar v Kalu.
38. Kolar Anton, kapelan v Vitanji.
39. Kolarič Ivan, tržan v Središči.
40. Kolarič Ivan, bogoslovec v Mariboru.
41. Koller Ivan, župnik pri sv. Štefanu.
42. Koroša Ivan, posestnik v Verzeji.
43. Kos Simon, vikar na Srednjem.
44. Kosovel Josip, kapelan v Kamenjah.
45. Kralj Davorin, kapelan pri Veliki Nedelji.
46. Kukar Janko, c. kr. rač. uradnik v Trstu.
47. Lavrenčič Anton, bogoslovec v Ljubljani.
48. Ledvinka Alojzij, župnik v Škocjanu.
49. Liebhardt Dragotin, bogoslovec v Zagrebu.
50. Lipold Ivan, posestnik v Mozirji.
51. Lipold Marko, posestnik v Mozirji.
52. Lukančič Tomaž, učitelj na Gorenjem Polji.
53. Malnič Henrik, c. kr. car. uradnik v Kanalu.
54. Mandeliček Franc, bogoslovec v Mariboru.
55. Marinič Jakob, kapelan v Ljubnem.
56. Maroti Franc, trgovec v Obrovem.
57. Medić Josip, nadučitelj na Boh. Bistrici.
58. Medved Anton, bogoslovec v Ljubljani.
59. Meznarič Matej, bogoslovec v Mariboru.
60. Mihalič Josip, bogoslovec v Mariboru.

(Konec prih.)

Domače stvari.

— (Dr. Tavčarja govor) ob odstavljenji okrajnega šolskega nadzornika g. Komljanca iz deželnozborske seje dne 4. t. m. priobčila je tudi „Politik“ z dne 16. t. m. pod naslovom: „Die Slovenen und die Regierung“. Priporočamo ga našim pravim in Nadrinmemcem kot jako poučno berilo.

— (Po Dolenjskem) se ljudje po nepotrebnem razburjajo zaradi železnice. Mi si štejemo v dolžnost povedati toliko, da je vsa stvar v pravem tiru. Včeraj došla je pogodba z Trboveljsko družbo in gospodje poslanci se lahko temeljito pouče. Po natančni informaciji pa itak nasprotuje, k večjemu par glasov.

— (Imenovanja.) Davkarski kontrolor g. Fran Urbančič imenovan je davkarjem v devetem razredu, davkarska pristava gg. Rudolf Ahčin in Viktor Grabner davkarskima kontrolorjema v X razredu, davkarska praktikanta gg. Ivan Gestrin in Rudolf Pehani davkarskima pristavoma.

— (Društvo „Südmark“) ustanovilo je v nedeljo v Ljubljani svojo krajno skupino. Pričakovali so vsaj 300 udeležencev, a bilo jih je le malo na 10%. V odbor so voljeni dr. Wallentschagg, Alfonz baron Wurzbach, Braune iz Kočevja, profesor dr. Binder, Somnitz in Elsner. Načelnik Wallentschagg dobil je tem povodom doktorsko diplomo, dasi se nikjer ne čuje, na katerem vseučilišči. Pri shodu bilo je nekda tudi par trgovcev, ki od slovenskega denarja žive. Ko poizvemo imena, bomo je priobčili.

— (Kranjski veteranski kor) praznoval je zadnjo nedeljo jako slovesno god kumice njegovi zastavi, presvetle cesarice Elizabete. K slovesni maši, katero je služil kanonik gosp. Zamejec, spremljala je veterance dobro izvežbana Domžalska godba. Po sprevodu po mestnih ulicah bila je potem zabava v gostilnici pri „Virantu“ kjer so bile napitnice na presvetlo cesarsko rodovino, v prvi vrsti na presvetlega cesarja, pokrovitelja koru.

— (Zabavna večera.) katerega je priredil tukajšnji odbor kranjskega odseka I. občnega uradniškega društva Avstro-Ogerske povodom petindvajsetletnice ustanovitve tega društva v soboto v hotelu „Stadt Wien“, udeležilo se je blizu štirideset udov in gostov. Odborov načelnik g. dež. šolski nadzornik Smolej govoril je o rojstvu in razcvitanju društva ter dokazal njegove uspehe in dela. Uradniško društvo je dokaj pripomoglo, da so se na primer plače državnim uradnikom leta 1873. povišale in da je dotični zakon mogel stopiti v veljavo, predno je napočil znani polom na Dunajski borzi. Društvo napravilo je že precejšnje število dijaških ustanov, zgradilo poslopja za uradniške sirote in založilo

znatne vsote, katerih obrestij so namenjene za podporo društvom in njih družinam. Uradniško društvo uspelo je tekom petindvajset let že do one veljave, da se lahko meri z največjimi vzajemnimi društvi in si je pridobilo tudi izven mej Avstro-Ogerske častno priznanje. K temu uspehu pripomogle so pa tudi mnoge društvene po vseh deželah našega cesarstva razdeljene skupine oziroma njeni odbori. Na Kranjskem in sploh v južnih deželah zanimanje za društvo ni tako živahno, kakor v severnih pokrajinah in v deželah pod ogersko krono, vender pa skušnja uči, da je tudi v nas uradništvu treba takega zavoda. Gledé na razmere kranjske skupščine tudi odbor ni ukrenil sijajnega praznovanja petindvajsetletnice, ampak priredil večer s preprosto zabavo. Ko je potem g. Smolej opisal še zanimivosti pretekle dobe v društvenem življenji v domači kronovini, predaval je rač. revident gosp. Svetek o zgodovini tukajšnjega branilnega in posojilnega uradniškega društva, katero je zaradi prepričle udeležbe in pomankanja delavnih močij v odboru leta 1875. že pojenjalo, a še v istem letu se obnovilo ni na podlagi zakona za zadruge se prestrojilo. Od tega časa pa dobro napreduje. Govor gosp. Smoleta in predavanje gosp. Svetka bila sta z odobravanjem sprejeta. Med ubranim petjem in napitnicami, v katerih se je izrazila tudi želja, da bi uradniško društvo v zvezi s tukajšnjim uradniškim konsumnim društvom večkrat priredilo zabavne večere, potekel je hitro čas.

— (Gospod dr. Jernej Glančnik.) odvetnik v Mariboru, poslal nam je kot načelnik tamonjske posojilnice dne 15. t. m. naslednje pojasnilo. Na dopis v včerajšnji številki „Slovenskega Naroda“ gledé podelitve podpor iz Rapocheve ustanove ne ne morem, da ne bi odgovoril, ker se v njem nekako očita odboru Posojilnice Mariborske, kakor da bi pri podelitvi podpor ne bil postopal nepristranski v zmislu ustanove. Po ustanovnikovi zadnji volji morajo se podpore deliti „dijakom slovenske narodnosti, posebno iz mariborskega in šoštanjkega okraja“. Ni torej opravičeno, če dopisnik nekako oponašajoč poudarja, da so se baje vse tri podpore podelile dijakom iz mariborskega okraja — kar pa vrhu tega niti res ni, ker izmed prošnikov, kojim so se podpore dale, je v resnici samo jeden iz mariborskega okraja. Vsi prošniki izkazali so svojo slovensko narodnost in znanje slovenskega jezika. Ako bi torej res — kar pa ni verjetno — jedu izmed onih, ki so podpore dobili, ne znal slovenskega jezika, moglo bi se to očitati samo onim, ki so znanje jezika po krivem potrdili, ne pa odboru. Da se odbor pri podelitvi podpor ni oziral na prošnike iz šoštanjkega okraja, je razumljivo, ker se iz tega okraja ni oglasil za podporo noben dijak. Sploh je uložil iz šoštanjkega okraja prošnjo za podporo samo jeden gospod, ki pa je svoje študije že dovršil in ki uživa itak od drugod štipendij v znesku 250 gld. Kje si je rodoljubni ustanovnik pridobil svoje premoženje, nas ne briga, ker to ni merodajno. Pridobil si je premoženje — bodi si v tem ali v onem kraju — ustanovnik sam. Ker pa se ta okoliščina posebno poudarja, naj omenim da si rajni rodoljub, kakor je tukaj dobro znano — svojega premoženja ni pridobil v šoštanjskem, ampak v mariborskem okraju, kjer je tudi njegov rojstni kraj.

— (Včerajšnji sv. Elizabete semenj) bil je mnogobrojno obiskan z vseh strani dežele. Živine prignalo se je: 736 konj in volov, 779 krav, 57 telet, vkupe 1572 glav. Kupčija za krave bila je dobra, s konji in voli pa srednja, ker ni bilo vnanjih kupcev.

— (Visoka vinska cena.) Letos je sploh novemu vinu visoka cena, a tako visoko ga menda nobeden Dolenjec še ni prodal, kakor g. dr. Mencinger na Krškem, ki je dobil za vedro novega burgundskega vina 20 gld. (Kupil ga je g. K. Ženar, gostilničar na Krškem.) Take visoke cene tudi menda več ne bode.

— (Razpisaaa) je služba učitelja v Olševku, v Tržiči pa služba 3. učitelja. Prošnje do 25. t. m.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Beligrad 17. novembra. Verifikacijskega odseka poročilo predlaga, da se vse volitve potrdi.

Turin 17. novembra. Crispi došel semkaj. Vsprejeli so ga oblastva, dostojanstveniki

in društva z zastavami. Velika množica napravila mu je sijajno ovacijo.

Haag 17. novembra. Kraljica prisegla bode dne 20. t. m. kot regentinja.

Dunaj 18. novembra. V deželni zboru predlagali Fuss in tovariši, da se na deželne troške pošlje izkušen strokovnjak v Berlin, da prouči Kochovo zdravljenje sušice. — Odgovarjaje na interpelacijo zaradi sekvestracije ali podržavljenja tramvaja izjavil namestnik, da se bode za uredbo tramvaja predložil državnemu zboru zakonski načrt kot vladna predloga. Vlada je sploh državnemu zboru pridržala kompetenco gledé železnic. Namestnik se torej ne more baviti z interpelacijo.

Razne vesti.

* (Tolstega zbrana dela) sedaj izhajajo v nemškem prevodu. Prestavo je oskrbel Roskoschny, kateri je pisal znano delo „Russlands Land und Leute.“

* (Izročila) so avstrijska oblastva italijanskim poročnika Josipa Righija, ki je v bolnici v Veroni pomeveril 44.000 lir.

* (Zaprli so) načelnika firme David Ungar in sinovi v Ogorski Sobotici, katera firma je napovedala konkurs z 250.000 gld. primankljaja.

* (Snežni viharji v Rusiji.) Viharski snežni viharji bili so v vsem obdobju sibirskemu kralju, kjer navadno ni huda zima. Na železnica moral se je ustaviti promet. V Kišenevu so drevesa močno poškodovana. Na mnogih krajih je polomilo brzojavne drogove.

* (Otrov mesto zdravila.) Sodec kraljevega stola v Budimpešti Süv poslal je, ker mu je bilo slabo, z receptom po zdravilo v lekarno. Po neki zmoti je dekla potem zdravilo zamenjala z družim, katero je bil o le za vnanjo rabo. Ko je sodec zavžil napačno zdravilo, je kmalu umrl za strašnimi mukami.

* (Koža s petimi mladiči.) V Planu na Češkem ima posestnik kožo, ki je letos imela pet mladičev.

* (Nos odgriznil.) V Schlögelsdorfu na Moravskem sta se sprla in stepla dva kmeta ter je pri tem eden družemu odgriznil precej nosu.

Poziv slovenskim pisateljem!

Odbor „Matice Slovenske“ se obrača do vseh rodoljubnih pisateljev slovenskih z iskreno prošnjo, da bi čim prej tem bolj poslali kaj primerenih doneskov za prihodnji „Letopis“.

Kakor letos se bodo sprejemali tudi v prihodnjem letu samo izvirni znanstveni in znanstvenopoučni spisi iz raznovrstnih strok človeškega znanja; vendar je želeli, da bi čestiti gosposdi pisatelji svojim razpravam izbrali take predmete, ki ugajajo potrebam naroda slovenskega ter zaradi svoje splošne zanimivosti prijaajo večini Matičnih društevnikov.

Rokopisi naj se pošiljajo najpozneje do konca marca 1891. l. predsedništvu „Matice Slovenske“ v Ljubljani.

Po pravilih določena nagrada v „Letopis“ vsprejetim spisom se bode izplačevala, kadar bode knjiga dotiskana.

V Ljubljani 31. oktobra 1890.

V imenu „Matice Slovenske“:

Prvomestnik:
Josip Marn.

Odbornik:
Anton Bartel.

Ljudsko sredstvo. Moll-ovo „Francosko žganje“ daje ravno tako uspešno kakor ceno sredstvo pri protinskih in revmatičnih boleznih, ranah, oteklinah in ulesih. Cena steklenici 90 kr. Vsak dan razpošilja po pošt-nem povzetju A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrecno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 3 (55—15)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tuji:
17. novembra.

Pri **Maliči**: Haak, Grasl z Dunaja. — Grünhut iz Grada. — Altman iz Berolina. — Berker iz Merana. — Brückner iz Budimpešte.

Pri **Stonu**: Blasig, Ronchi, Goldhamer, Morgenstern z Dunaja. — Spitz iz Velike Kaniže. — Dr. Zahn, Manhart iz Grada. — Rudolf iz Tržica. — Gnesda iz Trsta. — Jellenc iz Celja. — Sancier iz Skednja.

Pri **bavarskem dvoru**: Globasa iz Radgone. — Perbič iz Logatca. — Braune iz Kočevja. — Schaffer z Dunaja. — Kralj iz Kamnika.

Pri **južnem kraljeviču**: Zuderman iz Brežic. — Tiefenbach, Latecker iz Trsta. — Pristave iz Radovljice. — Schiffer iz Škofjeloke.

Loterijske srečke 15. novembra.

V Linci: 31, 44, 4, 86, 30.
V Trstu: 3, 39, 50, 78, 48.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
17. nov.	7. zjutraj	743.1 mm.	1.0° C	brezv.	megla	
	2. popol.	740.4 mm.	6.8° C	sl. zah.	d. jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	740.2 mm.	3.2° C	brezv.	jas.	

Srednja temperatura 3.7°, za 0.3° nad normalom.

Izkaz avstro-ogerske banke

z dne 15. novembra 1890.

	Bankovcev v prometu	452,700.000 gld.	(— 11,724.000 gld.)	Prejšnji teden
Zaklad v gotovini	245,112.000	+	542.000	
Portfelj	184,279.000	—	15,589.000	
Lombard	27,600.000	—	6,511.000	
Davka prosta ban-kovčna reserva	89,400.000			

Dunajska borza

dne 18. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	88.25	88.60
Srebrna renta	83.45	88.75
Zlata renta	107.75	107.75
5% marenca renta	101.40	101.40
Akije narodne banke	984	983
Kreditne akcije	297.75	299
London	116.05	115.85
Srebro		
Napol.	9.15	9.15
C. kr. cekini	5.48	5.48
Nemške marke	56.77 1/2	56.67 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	132 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	182
Ogorska zlata renta 4%		101
Ogorska papirna renta 5%		98
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi		114
Kreditne srečke	100 gld.	183
Rudolfove srečke	10	19
Akije anglo-avstr. banke	120	160
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.		

Zahvala.

Ob smrti prerano mi odvzete, nepozabne so-proge, gospe

Ernestine Pribil-Kernove

zahvaljujem najtopleje slav. vodstvo slov. mestne dekliske šole, p. n. čitalnične pevce za ganljivo petje, mnogobrojne daritelje prekrasnih vencev, vse udeležence — zlasti kolegice in kolege ranjce — za obilno udeležitev pri pogrebu in sploh vse, ki so mi v teh prebitkih dneh izrazili sočutje svoje.

Ivan Pribil.

Išče se

izurjen solicitor

za odvetniško pisarno.

Kje? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Razglas.

Vsprejme se v službo

občinski tajnik

z letno plačo 400 gld. Prosilci, kateri so zmožni slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, uložé naj prošnje z dokazi sposobnosti pri podpisane-m županstvu do konca tega meseca.

Županstvo v Planini

dne 11. novembra 1890.

(840—3)

Anton Kovše.

Zobozdravnik Schweiger

stanuje hotel „Stadt Wien“

(pri Maliči)

št. 23 in 24 — II. nadstropje.

Ordinira vsaki dan od 9. do 12. ure dopoldne,

od 2. do 5. ure popoldne

Ob nedeljah in praznikih od 9. do 1/2 1. ure.

Najnovejše iznajdbe v zobozdravništvu. —

Najboljši plombe, po barvi zobem prikladne.

Za vsa dela se jamči.

(800—8)

Da ni v lovske se-zoni in v mokrem jesenskem času mokrih nog, trdih čevljev,

doseže se z

J. BENDIK-a
v št. Valentinu

c. in kr. patentovano, vodo neprepustajočo

redilno maščo za usnje

kar kažejo že nad 15letne skušnje in potrjujejo že stotine priznanih pisem ter se rabi za lovske čevlje pri Najvišjem dvoru.

Za likanje čevljev in konjske oprave se pa nadalje priporoča po ravno tem izumljena c. in kr. privilegovana (714—7)

tinktura za likanje usnja

ki naredi usnje lepo svetlo in je varuje, da ne poka, se ne lomi in ruši in torej usnje dalj časa ohrani.

Redilna mašča za usnje. Tinktura za likanje usnja.
1/1 škatlja 80 kr. 1 liter gld. 1.20.
1/2 škatlje 40 „ 1/1 steklenica —.80.
1/4 „ 20 „ 1/2 steklenice —.40.
1/8 „ 10 „ 1/4 „ —.20.

Prodajalcem na drobno devoljuje se rabat. Zaloge v Ljubljani imata Schussnig & Weber, ne več Krisper.

! Pred ponarejanjem se svari!

Lekarna
„Pri zlatem držav-nem jabelku“.

J. PSERHOFER-JA

I., Singerstrasse
št. 15,
na Dunaji.

Kri čistilne kroglice, poprej univerzalne kroglice imenovane, znano, lahko čistilno domače sredstvo.

Teh kroglic velja: 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavoje s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljavi proti povzetju 1 gld. 10 kr.

Če se poprej pošlje denar, velja s poštino prosto pošiljati vred: 1 zavoje kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavoja 2 gld. 30 kr., 3 zavoja 3 gld. 35 kr., 4 zavoja 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Manj, nego 1 zavoje se poslati ne more)

Prosi se, da se izrecno „J. Pserhofer-ja kri čistilne kroglice“

zahtevajo in se pazi na to, da ima napis na pokrovu slednje škatljice imenski počrk J. Pserhofer-ja, kakeršen je na navodilu, kako se rabijo, in sicer v rudeči pisavi.

Ozeblinski balzam J. Pserhofer-ja. 1 lonček 40 kr., s frankovano pošiljavi 65 kr.

Trpotčev sok, 1 steklenica 50 kr.

Ameriška maža za protin, 1 lonček gld. 1.20.

Prašek proti potenju nog, cena škatljici 50 kr., s frankovano pošiljavi 75 kr.

Balzam za gušo, 1 steklenica 40 kr., s frankovano pošiljavi 65 kr.

Življenska esenca (Praške kapljice) 1 steklenica 22 kr.

Razen tu imenovanih preparatov so v zalogi vse tu- in inozemske farmacevtske specialitete, objavljene v avstrijskih časopisih, in se vsi predmeti, ki neso baš v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preskrbijo. — Pošiljati po pošti se najhitreje izvršujejo proti predpošiljavi denarja, večje pošiljate tudi proti povzetju zneska.

Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštni nakaznici), je poština mnogo nižja, nego pri pošiljatih s povzetjem. (851—1)

Angleški balzam, 1 steklenica 50 kr.

Fijakarski prsni prašek, 1 škatljica 35 kr., — s frankovano pošiljavi 60 kr.

Tannochinin-pomada J. Pserhofer-ja, najboljšo sredstvo za rast las, 1 škatljica 2 gld.

Univerzalni obliž prof. Steudel-a, 1 lonček 50 kr., s frankovano pošiljavi 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bulrich-a. Domače sredstvo proti slabemu prebavljenju, 1 zametek 1 gld.